

ระเบียบวิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษารูปแบบของการติดต่อสื่อสารที่มีอิทธิพลต่อความรู้ ทักษะคิดและการปฏิบัติ ในการวางแผนครอบครัวของสตรีที่มาใช้บริการที่โรงพยาบาลในเขตกรุงเทพมหานครนี้ ผู้วิจัย ได้ทำการเลือกตัวอย่างโรงพยาบาลด้วยการคัดลอกรายชื่อโรงพยาบาลซึ่งอยู่ในสังกัดของรัฐบาล และอยู่ในกรุงเทพมหานครเฉพาะที่มีบริการวางแผนครอบครัวให้แก่ประชาชน ทั้งหมด ๑๘ โรงพยาบาลจากกองอนามัยครอบครัว กระทรวงสาธารณสุข แล้วจึงนำรายชื่อโรงพยาบาลทั้งหมด มาทำการคัดเลือก ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบธรรมดา (Simple Random Sampling) จำนวน ๓ โรงพยาบาล ดังกล่าวได้แก่

๑. โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์
๒. โรงพยาบาลศิริราช
๓. โรงพยาบาลราชวิถี

เมื่อได้โรงพยาบาลตัวอย่างแล้วจึงได้ทำการสัมภาษณ์สตรีที่มาใช้บริการวางแผนครอบครัวจากโรงพยาบาลแต่ละแห่ง ๆ ละ ๒๐๐ คน โดยใช้การเลือกตัวอย่างแบบโควต้า (Quota Sampling) ตั้งแต่วันที่ ๙ - ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๔ (รวม ๕ วันทำการ) ได้จำนวน สตรีตัวอย่างรวมทั้งสิ้น ๖๐๐ คน

ในการสัมภาษณ์นี้ได้สัมภาษณ์สตรีที่อยู่ในวัยเจริญพันธุ์แต่งงานแล้ว และยังมีคู่สมรส ซึ่งมาใช้บริการวางแผนครอบครัวในโรงพยาบาล โดยทำการสัมภาษณ์จากแบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัย ได้สร้างขึ้นเองจากการศึกษาค้นคว้าเอกสารและรายงานต่าง ๆ ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ทำการศึกษา ตลอดจนคำแนะนำของอาจารย์จากสถาบันประชากรศาสตร์ และคณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย หลังจากสร้างแบบสอบถามแล้วจึงได้นำไปทำการทดลองใช้ (Pre-test) กับสตรีที่มาใช้บริการวางแผนครอบครัวที่โรงพยาบาลราชวิถี นอกเวลา

ราชการ (วันเสาร์) เพื่อตรวจหาข้อบกพร่องของแบบสอบถาม แล้วจึงนำแบบสอบถามนั้นมาปรับปรุงแก้ไขให้รัดกุมยิ่งขึ้น เพื่อให้ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์ที่สุดที่จะนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลที่จะทำการศึกษาจริง ๆ เมื่อแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว จึงนำไปทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์สตรีตัวอย่างดังกล่าว

เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ตรงกับวัตถุประสงค์ของการศึกษา จึงต้องสร้างแบบสอบถามในลักษณะที่เป็นทั้งคำถามปิดและเปิดในเรื่องที่เกี่ยวกับสื่อและการวางแผนครอบครัว โดยจำแนกออกเป็นหมวดหมู่ดังนี้

หมวดที่ ๑

- ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะของประชากร ได้แก่ อายุ อายุแรกสมรส จำนวนบุตรที่มีชีวิต และจำนวนบุตรที่ต้องการ
- ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทางเศรษฐกิจ ได้แก่ รายได้ของครอบครัว
- ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทางสังคม ได้แก่ อาชีพและระดับการศึกษา

หมวดที่ ๒

- ข้อมูลเกี่ยวกับการสื่อสาร การรับฟังวิทยุ การดูโทรทัศน์ ภาพยนตร์ การอ่าน เอกสารสิ่งพิมพ์ รวมทั้งความถี่ในการรับ

หมวดที่ ๓

- ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้เกี่ยวกับวิธีการวางแผนครอบครัวทั้งแบบชั่วคราวและแบบถาวร
- ข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติต่อการวางแผนครอบครัว ได้แก่ ความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับการวางแผนครอบครัว ความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีบุตร
- ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติวางแผนครอบครัว ได้แก่ การใช้วิธีการวางแผนครอบครัว การเลือกใช้และความพอใจในการใช้วิธีวางแผนครอบครัวในแต่ละวิธี รวมทั้งการบริการวางแผนครอบครัวของโรงพยาบาล

เมื่อทำการสัมภาษณ์เก็บรวบรวมข้อมูลเรียบร้อยแล้ว นำมาลงรหัส (Code) และทำการเจาะบัตร เพื่อนำไปประมวลผลวิเคราะห์หาค่าสถิติต่าง ๆ และทำการทดสอบเชิงสถิติที่เหมาะสมโดยอาศัยเครื่องคอมพิวเตอร์ จากนั้นก็นำผลวิเคราะห์ที่ได้นำเสนอในรูปแบบของบทความตาราง และในรูปแบบของการนำเอาตัวแปรต่าง ๆ มาสัมพันธ์กัน